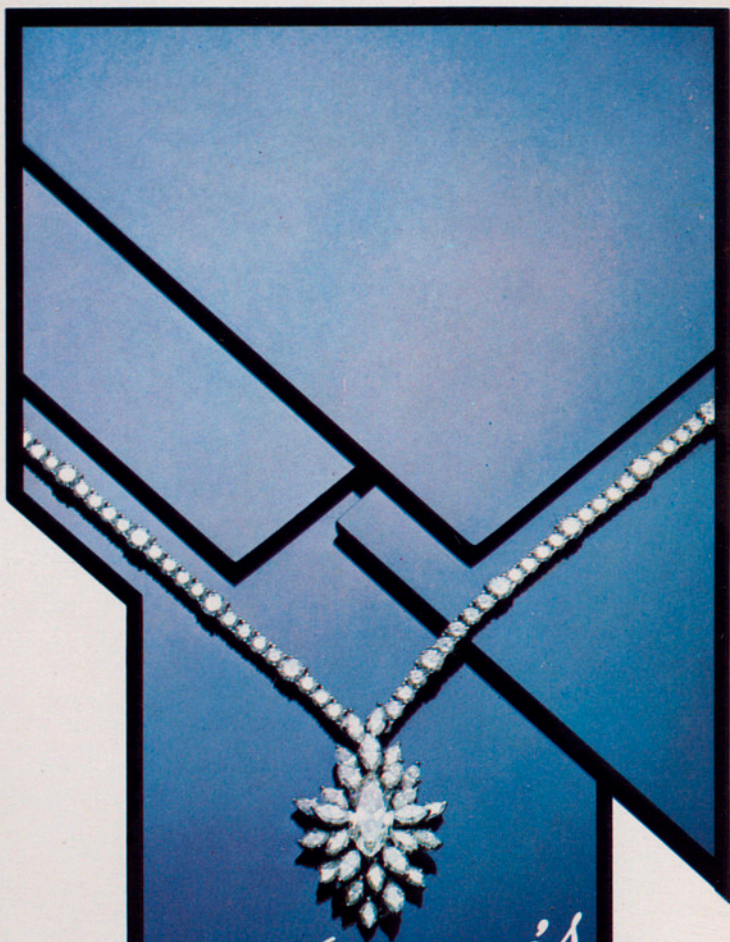

GRAN TEATRE
DEL LICEU

TEMPORADA
DE PRIMAVERA
1985

LA WALKYRIA

Bagués

JOIERS

Sant Pau, 6
Telèfon 317 32 46 - 318 57 37
Barcelona-1

EL REGULADOR BAGUÉS
Rambla de les Flors, 105
Carme, 1
Telèfon 317 19 74
Barcelona-1

Passeig de Gràcia, 41
Telèfon 216 01 73 - 216 01 74
Barcelona-7

GRAN TEATRE DEL LICEU

FESTIVAL DE PRIMAVERA 1985

WALKYRIA

Ópera en 3 actes

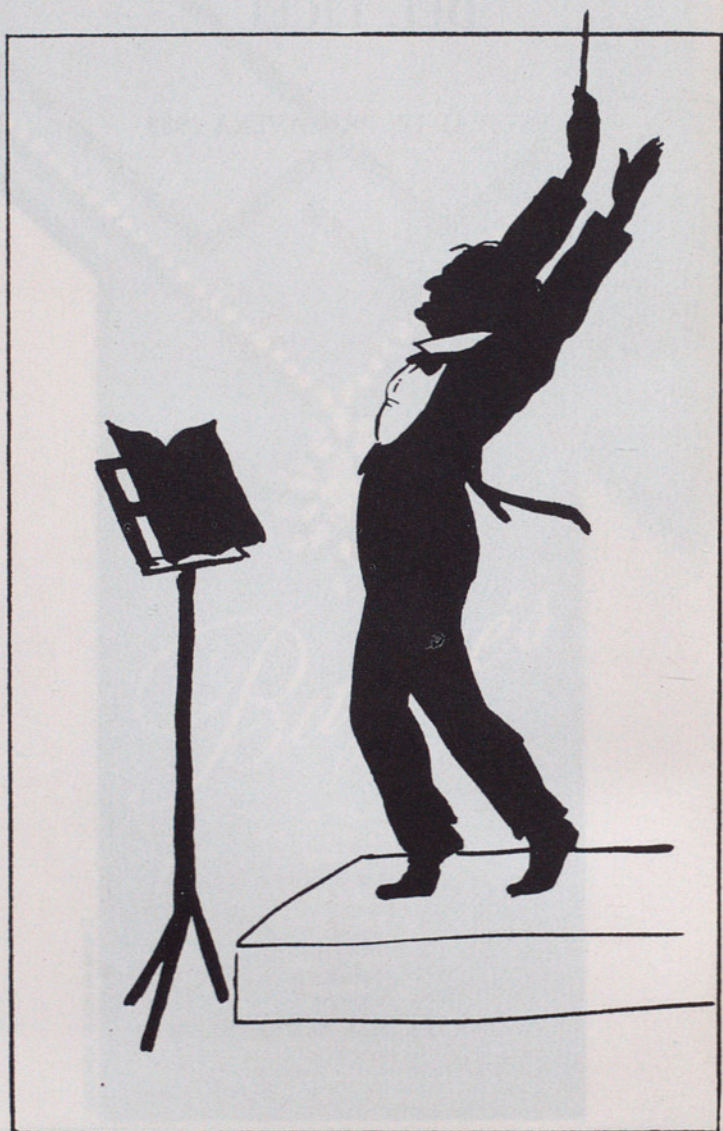
Libretto de Richard Wagner

CONSORCI DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

GENERALITAT DE CATALUNYA

AJUNTAMENT DE BARCELONA

SOCIETAT DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

LA WALKYRIA

Òpera en 3 actes

Llibret i Música de Richard Wagner

Funció de Gala

Dimarts, 28 de maig de 1985, a les 20 h.,
funció núm. 19, torn I

Divendres, 31 de maig de 1985, a les 20 h.,
funció núm. 20, torn II

Diumenge, 2 de juny de 1985, a les 17 h.,
funció núm. 21, torn T

Martini Dry el Seco que más invita

MARTINI

Martini M&R
are registered Trade Marks.

LA WALKYRIA

- Siegmund: **Siegfried Jerusalem**
Hunding: **Hans Tschammer** (dia 28/V)
Kurt Rydl (dia 31/V)
Aage Haugland (dia 2/VI)
Wotan: **Hans Kiemer**
Sieglinde: **Sabine Haas**
(dies 28/V i 2/VI)
Carmen Reppel (dia 31/V)
Brünnhilde: **Lia Frey-Rabine**
Fricka: **Nadine Denize**
Gerhilde: **Linda Plech**
Ortlinde: **Helga Thieme**
Waltraute: **Mariana Cioromila**
Schwertleite: **Anna Gonda**
Helmwige: **Nancy Johnson**
Siegrune: **Heide Rabal**
Grimgerde: **Karen Johnson**
Rossweisse: **Brigitta Wutscher**
Director d'orquestra: **Heinz Fricke**
Direcció escènica: **Wolfgang Weber**
Violins concertinos: **Josep M.ª Alpiste/**
Jaume Francesch

ORQUESTRA SIMFÒNICA DEL
GRAN TEATRE DEL LICEU

Reflejos en Brut

FREIXENET BRUT BARROCO

Un auténtico brut con toda la tradición y el tiempo de una cuvée clásica.

LA WALKYRIA

ACTE I: *Resum breu:* Un foraster, Siegmund, arriba extenuat a la cabana del caçador Hunding. És acollit compassivament per Sieglinde, muller del caçador, la qual no sap que es tracta del seu propi germà bessó, del qual va quedar separada a la infància. Siegmund gaudirà per una nit de l'hospitalitat de Hunding, diu aquest quan arriba i se'l troba, però veu en el foraster un perill i decideix matar-lo un cop acabat el període d'hospitalitat. Sieglinde, atreta per Siegmund, dóna un beuratge a Hunding perquè dormi, i un cop aquest és al llit, Sieglinde va a parlar amb Siegmund i li ensenya l'espasa que un dia Wotan va clavar al freixe que s'alça al mig de la cabana de Hunding, espasa que ningú no ha pogut desclavar. Siegmund i Sieglinde se senten trasbalsats en aquella nit de primavera. Aleshores Siegmund desclava fàcilment l'espasa. Davant d'aquell signe de poder, Sieglinde comprèn que aquest és l'home esperat per Wotan. Ambdós abandonen la cabana de Hunding disposats a viure una nova vida més enllà d'aquell bosc.

L'escena representa l'interior de la cabana del caçador Hunding; al centre hi ha un enorme freixe que sobresurt i que té una espasa clavada enmig del tronc. En alçar-se el teló veiem una llar de foc i una taula rústica al mig de l'habitació. Arriba Siegmund, molt fatigat, i es deixa caure al damunt d'una màrrega.

Sieglinde, muller del caçador (i, sense saber-ho, germana bessona de Siegmund, al qual no havia vist des de la infància) s'estranya en veure el foraster ajagut, i li porta aigua en un corn. Sieglinde respon a les preguntes de Siegmund: aquella és la cabana de Hunding, i podrà estar-hi fins que aquest vingui i acte seguit li ofereix un corn d'hidromel. Siegmund vol marxar; emperò, ella el detura. Un sentiment de mútua atracció comença a fer-se palès entre ells i es miren encuriosits, però entra en aquest moment el caçador. Sieglinde li explica l'arribada del foraster i Hun-

ding confirma que la seva casa és aixopluc per a un hoste, i que s'hi pot quedar. Fa seure Siegmund, i mentre Sieglinde serveix el sopar, li pregunta pel seu origen. Siegmund explica que el seu nom és Wehwalt, al·lusió, en alemany, al seu passat d'infortunis. Ell era el fill del valent Llop, brau lluitador, però un dia en tornar a casa van trobar morta la mare i desapareguda una germana bessona de Siegmund. Les explicacions convencen a Hunding que Siegmund és perillós (Hunding va figurar entre els que van raptar la seva germana, que és, naturalment, Sieglinde). I quan Siegmund alludeix al fet que tothom el rep malament, Hunding li diu que si aquest és el seu destí, ell tampoc no serà amic seu i que es prepari perquè un cop acabat el període d'hospitalitat sagrada, l'endemà, haurà de combatre contra ell. Siegmund explica que ha perdut les armes, però Hunding no s'immuta: més fàcil serà derrotar-lo l'endemà.

Sieglinde, en sentir la conversa, prepara un narcòtic i el fa beure a Hunding. Es retiren els dos a dormir, però abans d'anar-se'n indica a Siegmund que miri el tronc del freixe. El jove heroi no ha entès la indicació de Sieglinde, i preocupat per la manca d'armes, recorda que el seu pare —que va desaparèixer deixant per tot record una pell de llop— li va prometre una espasa invencible el dia que li calgués tenir-la per defensar-se; mentre pensa en això, el foc de la llar illumina el puny de l'espasa clavada en el freixe, però l'heroi no se n'adona.

Entra Sieglinde: Hunding s'ha adormit i ella ha vingut per ensenyar-li l'espasa que un vell misteriós vestit de gris va clavar a l'arbre el dia que ella es va haver de casar per la força amb Hunding. Ningú dels convidats a aquell casament no fou capaç de desclavar-la i ella espera que vingui l'heroi que pugui arrencar-la, perquè serà l'home que ella estimarà de debò.

Siegmund s'avança i afirma que ell és l'home que ho assolirà, i abraça Sieglinde: un profund sentiment amorós uneix els dos germans mentre al defora la lluna plena ho illumina tot i entren per la porta oberta els efluvís de la primavera. Sieglinde demana al jove que deixi de dir-se Wehwalt per

dir-se, des d'ara, Siegmund. Ell accepta i recorda també el nom de l'espasa: Nothung. Tot dient-lo s'apropa al freixe i sense cap esforç arrenca l'espasa de l'arbre. Sieglinde i Siegmund s'abracen apassionadament i fugen de la cabana: l'estirp dels Wälsung continuarà per obra de llur amor.

ACTE II: *Resum breu*: L'obra de redempció preparada per Wotan és en marxa i Brünnhilde, la més gran de les seves filles, les walkíries, que coneix el projecte patern, se'n va i s'acomiada del déu tot advertint-li que s'apropa Fricka amb cara de voler discutir. Entra, efectivament, la deessa, patrona del matrimoni i de la llar, per queixar-se que Wotan consenteixi que Sieglinde i Siegmund s'hagin unit en contra de les lleis més sagrades. Exigeix que Wotan retiri la seva protecció a Siegmund i el déu es veu obligat a abandonar així els seus projectes. Quan torna Brünnhilde, Wotan li ordena que no ajudi Siegmund contra Hunding, i la walkíria se'n va confosa de veure com Fricka ha obligat a canviar la concepció de Wotan.

Però quan Siegmund i Sieglinde entren, Brünnhilde es veu forçada a prometre protecció a l'heroi, ja que aquest, en saber-se perdut, voldria matar Sieglinde, i la walkíria sap que la noia, en estat, significa la continuació de l'estirp i una manera lateral, per tant, de continuar els projectes de Wotan.

Siegmund s'enfronta ara amb Hunding, i Brünnhilde, efectivament, el protegeix, però el propi hilde, efectivament, el protegeix, però el propi Wotan intervé perquè es compleixi la seva promesa a Fricka. El menyspreu del déu envers Hunding fa, però, que aquest caigui mort després de la seva victòria. Mentrestant Brünnhilde, tement la ira de Wotan, fuig amb Sieglinde. El déu fulmina imprecacions contra la desobediència de la seva filla.

En un paratge de muntanya, Wotan parla amb la seva filla, la walkíria Brünnhilde. El déu recomana a la seva filla que protegeixi Siegmund en la seva propera lluita contra Hunding. Brünnhilde, després de proferir el seu crit de guerra, se'n va, tot advertint a Wotan que s'apropa Fricka, i que ell també haurà de lliurar un combat ben dur.

Efectivament, entra la deessa, tota posseïda de la seva missió celestial de protegir la llar i el matrimoni, i recrimina a Wotan que vulgui protegir una parella que ha violat les lleis més sagrades, consumant un incest i la ruptura dels vincles matrimonials en perjudici de Hunding. Fricka exigeix que Wotan retiri la seva protecció a Siegmund i, aclaparat, el déu acaba per prometre que així ho farà, després d'intentar esquivar aquesta promesa amb evasives, i d'intentar explicar el seu grandios projecte: Siegmund havia de recuperar l'or que Fafner, el gegant convertit en drac, custodia en una cova. Aquest or havia estat robat a les filles del Rin pels vils Nibelungs (episodi que es veu en el pròleg de la *Tetralogia, L'Or del Rhin*), i cal que torni al Rin. Però ara Fricka l'obliga a renunciar a aquest pla i el déu se'n lamenta amargament.

Fricka se'n va tot exigint a Wotan que Brünnhilde tampoc no protegeixi Siegmund: la deessa no tolerarà cap subterfugi en aquesta qüestió. Precisament ara torna la walkíria, que rep amb molta tristor les ordres de Wotan, que suposaran la mort de Siegmund.

En un altre quadre veiem entrar ara Siegmund i Sieglinde, que fugen de Hunding. Se sent la remor d'aquest i dels seus homes, que persegueixen la parella, i Sieglinde es desmaia. Siegmund es queda al seu costat vetllant-la, quan se li apareix Brünnhilde. Aquesta li fa saber que els herois només poden veure una walkíria quan tenen la mort a prop; Sieglinde li anuncia que el durà al Walhalla on retrobarà el seu pare, però l'heroi no vol separar-se de Sieglinde, i està disposat a lluitar contra Hunding fins i tot sense la protecció de Wotan. Siegmund es disposa a matar Sieglinde perquè no caigui en mans de Hunding, i això obliga Brünnhilde a decidir-se a ajudar l'heroi malgrat tot,

perquè la walkíria sap que Sieglinde donarà a llum un fill de Siegmund i confia que aquesta continuïtat de l'estirp de Siegmund permetrà dur a terme els projectes de Wotan fins i tot contra la prohibició, forçada per Fricka, que ell mateix n'ha fet.

Arriba Hunding i Siegmund, amb l'espasa treta del freixe, lluita contra ell. La walkíria protegeix l'heroi que lluita enmig d'una furiosa tempesta. Wotan s'adona de com van les coses i intervé personalment perquè es compleixi el que ha promès a Fricka: l'espasa de Siegmund es parteix en dos i Hunding mata l'heroi perquè Brünnhilde, espantada, retira l'escut amb el qual el protegia.

La walkíria opta per fugir amb Sieglinde. Wotan mira amb tant de menyspreu Hunding que aquest cau fulminat i no pot gaudir de la seva victòria. Després, el déu surt furiós, decidit a castigar la seva filla per la seva desobediència.

ACTE III: *Resum breu*: La walkíria cerca refugi entre les seves vuit germanes que s'han reunit al cim d'una muntanya escarpada, on canten llurs accions guerreres (*Cavalcada de les walkíries*). Però ara, totes es manifesten espantades perquè intueixen que Wotan arriba furiós i temen d'haver d'amagat Brünnhilde. Aquesta ha arribat amb Sieglinde, i aquesta, ara, es desperta i es queixa que la walkíria se l'hagi enduta del lloc de la batalla on hauria volgut morir. Però la walkíria li fa saber que espera un fill i li recomana que fugi i es refugii en un bosc, prop de la cova on Fafner custodia l'or del Rin. Sieglinde accepta i se'n va al bosc. Poc després arriba Wotan furiós contra la seva filla i la castiga convertint-la en una simple mortal. Però Wotan comprèn l'amor filial que ha dut Brünnhilde a desobeir-lo i a instàncies de la pròpia walkíria, la deixa adormida sobre una roca voltada de foc, per tal que només un heroi sense por sigui capaç de vèncer l'obstacle i posseir-la.

Sobre una roca d'una muntanya altíssima es reuneixen vuit walkíries, totes elles germanes de Brünnhilde i filles de Wotan, fent ressonar els seus crits de guerra (*Cavalcada de les walkíries*). Esperen que arribi Brünnhilde, la qual arriba sobre el seu cavall Grane i duent el cos abaltit de Sieglinde. Brünnhilde demana ajut a les seves germanes: ha desafiat les ires de Wotan i ara tem que el déu la trobi i la castigui. Ja es veu en l'horitzó la propera arribada del déu i les restants walkíries el temen i es neguen a ajudar-la.

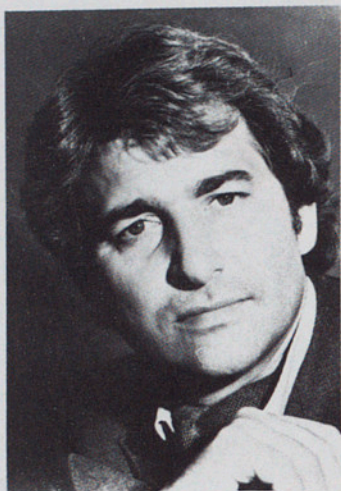
Mentrestant s'ha desvetllat Sieglinde; Brünnhilde li fa saber que espera un fill de Siegmund, i que per això l'ha tret del camp del combat i no l'ha deixada morir com la noia hauria volgut. Recomana a Sieglinde que fugi cap al bosc on hi ha la cova de Fafner, que custodia l'or del Rin, perquè en aquest bosc no és probable que Wotan hi posi els peus, ja que semblaria que vol recuperar l'or i no pot fer-ho, ja que ell mateix el va lliurar a Fafner a conseqüència d'un pacte que el déu no pot trencar. Abans que se'n vagi, Brünnhilde lliura a Sieglinde els dos trossos de l'espasa de Siegmund; amb aquests l'heroi que ella duu al ventre es construirà, amb el temps, una arma infalible. Sieglinde se'n va corrent i pocs segons després arriba Wotan, furios amb la seva filla que en va tracta d'amagar-se darrera de les seves germanes. El déu li prohibeix de tornar al Walhalla i no escolta les súpliques de les altres walkíries; maleeix la seva filla i la condemna a ésser posseïda per un mortal les altres walkíries fugen, espaordides, i Wotan continua el diàleg amb la seva filla. Poc a poc es va calmant la seva fúria, i comprèn que darrera de la desobediència hi ha un poderós amor filial. Aleshores, i a instàncies de la pròpia Brünnhilde, i després de besar-la, amb la qual cosa li lleva la immortalitat, la deixa adormida sobre la roca i voltada de foc, per tal que l'home que la posseeixi no pugui ésser un mortal vulgar, sinó un heroi que sigui capaç de travessar sense por el cercle de foc. L'emotiu comiat del déu i la seva filla acaba en un extraordinari episodi orquestral en el qual sentim el tema de Loge, déu del foc, que rodeja el cos adormit de la walkíria d'una flamada perpètua.

Ferrán Contreras

JOYERO

M. Pérez Cabrero, 4 Tel. 201 33 00 Barcelona-21 (junto Turó Park)

Siegfried Jerusalem

Lia Frey-Rabine

Hans Tschammer

Kurt Rydl

Aage Haugland

Hans Kierner

Sabine Haas

Carmen Reppel

Heinz Fricke

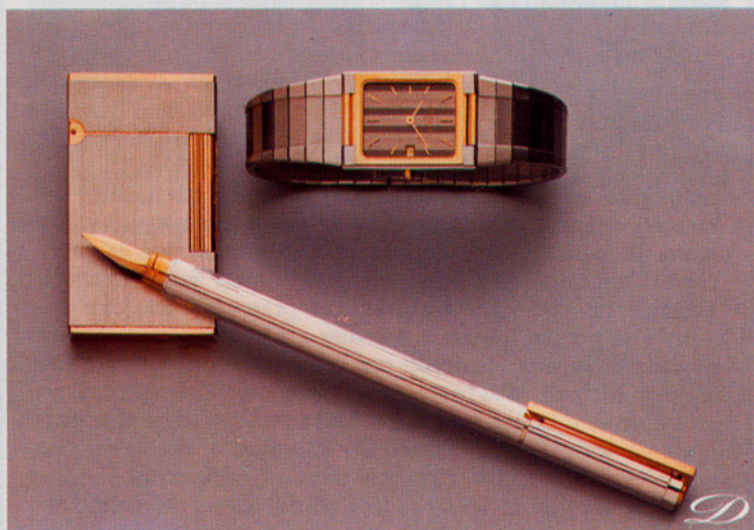
Wolfgang Weibel

RICHARD WAGNER

Richard Wagner nasqué a Leipzig —ciutat que havia vist figures musicals de la categoria de Johann Kuhnau i Johann Sebastian Bach dirigint la capella de la Thomaskirche— el 22 de maig de 1813; el mateix any va néixer Giuseppe Verdi, el compositor popular per antonomàsia en el camp de l'òpera, que es disputaria amb Wagner la primacia de l'òpera de la segona meitat del segle XIX; Mendelssohn (1809), Schumann (1810), Chopin (1810) o Liszt (1811) foren contemporanis seus que bastiren, com ell, l'univers musical romàntic, cadascun des de la pròpia vessant compositiva. De moment, però, mentre durà la seva infantesa, poc es preocupà d'aquestes qüestions; els seus escrits autobiogràfics, exemple de poc rigor històric, ens presenten un jove dedicat a la poesia, animat a estudiar a Dresden i que, només passada la vintena, es decidí per la música. A partir de 1830 el jove Richard Wagner comença a compondre; primer algunes peces d'assaig com la *Simfonia en Do* —d'escassa qualitat— i les primeres òperes, *Die Hochzeit* i *Die Feen*, que no interessaren ningú fins ben mort el compositor.

El 1834 aprofita la seva primera ocasió com a director d'orquestra a Magdeburg per a estrenar la primera òpera, que el féu conèixer com a autor teatral, *Das Liebesverbot* (La prohibició d'estimar), que seguia en un camí similar a Beethoven, compositor que admirava profundament, i Weber, i que no tingué cap rebuda especial. Ja en aquests anys, començà a donar mostres de la seva inestabilitat de caràcter i de la seva escassa seriositat en afers econòmics; casat amb l'actriu Minna Planer —presentada com a inestable en les biografies adelerades—, director d'orquestra a Königsberg i a Riga, hagué de fugir en vaixell fins a París per a sortejar la persecució dels seus creditors; aquella experiència que li permeté descobrir una mar ben poc idíl·lica, és a la base de la futura producció sobre el mite del *Vaixell fantasma*. A París, les coses no li anaren gens com ell s'esperava; el bon acolliment d'alguns prohoms de la música galla no serví per a res més que per a obtenir una ocupació d'arran-

S.T. Dupont

ARMONIA EN GRIS Y ORO.
EL RELOJ. EL ENCENDEDOR. LA ESCRITURA.

ORFÈVRES A PARIS

jador d'òperes cèlebres. Vet aquí que, el que seria definidor d'un estil operístic, hagué de fer mil-i-una transcripcions de *La favorita*, de Donizetti, per a piano a dues i quatre mans, per a grup de cambra i per a les més estranyes formacions instrumentals. A la capital francesa compartia aquesta tasca amb la de tenaç compositor i, ara ja, conscient reformador de l'espectacle de tota la faramalla escenogràfica; mentre treballava sobre *Rienzi* i *L'holandès errant*, una recomanació del compositor que millor representava a París aquests valors que Wagner pretenia reformar, Meyerbeer, li permeté presentar *Rienzi* a Dresden, fet que li obrí un petit forat en el món musical; rebé algun encàrrec periodístic d'aquella ciutat germànica i dedicà per un temps el seu magí a cronicar la vida musical parisenca amb una certa dosi de fantasia, com queda palès en el cèlebre article en el qual explica amb pèls i senyals el seu viatge per a conèixer Beethoven, escrit amb un entusiasme que, per uns moments, ens fa creure que és verídic quan, com és sabut, el compositor de Bonn morí sense tenir la sort de conèixer el geni de Wagner que aleshores era un noiet de tretze anys encara no.

Finalment, rebé l'encàrrec de cuidar-se de la capella de la cort de Dresden i l'aprofità per a presentar-hi *L'holandès errant* (1843) i *Tannhäuser* (1845) en les quals cada vegada s'allunyava més del que era habitual en els cercles operístics europeus i americans; en conseqüència, hagué de suportar, com tota altra figura decidida a renovar, la indiferència i el menyspreu dels ignorants; la seva proposta, que anava dirigida a bastir una concepció més expressiva i globalitzadora de tots els elements que conformen l'espectacle teatral, era, en aquells moments, tan poc futurible com qualsevol altra proposta estètica; calia batallar per fer-la necessària i aconseguir, per tant, l'èxit. Conflictes polítics i altres qüestions el marginaren dels cercles germànics a partir del 1849; Liszt, però, primer protector de Wagner i de la seva obra, estrenà a Weimar, on regnava com a dictador musical, *Lohengrin*, que fa de pont entre les òperes de la primera època i el drama musical renovat.

S. G. Dupont

Protegit per la família de Wesendonck, que li oferí hostatge i amistat, mantingué un idilli amorós amb l'esposa del seu protector, Mathilde, que li inspirà el gran drama musical sobre el tema de l'amor *Tristan und Isolde*, estrenat el 1865 a Munic gràcies a la protecció de Lluís II de Baviera. Mentrestant, el 1861 intentà l'èxit parisenc amb un *Tannhäuser* adaptat a les necessitats escèniques de la capital galla, però el fracàs fou monumental. A partir d'aleshores i donat que ja treballava des de feia temps en la seva obra magna, la tetralogia *Der Ring des Nibelungen*, acceptà gustosament la protecció del monarca bavarès conegut per la seva malaltissa afecció als castells i monuments sumptuosos: Wagner fou un d'ells. A contracor de la seva cort, que veia com es perdien enormes quantitats de recursos en les mans de Wagner, el rei facilità la seguretat necessària per tal que el reformador portés a terme la seva missió. El 1868 estrenà la seva única òpera còmica, *Die Meistersinger von Nürnberg*; l'any següent formalitzà les relacions amb Còsima von Bülow, filla de Liszt i esposa de Hans von Bülow, director i col·laborador de Wagner, que es veié burlat i escarnit amb una relació que ja havia fructificat en dues ocasions i que encara produí un darrer plançó, Siegfried Wagner, la branca que ha permès continuar fins els nostres dies un dels negocis musicals més esplèndids.

El 13 d'agost del 1876 s'inaugurava el Festspielhaus Bayreuth, el teatre bastit segons els principis socialitzants de Wagner, que havia d'acollir la seva producció; els duetes que l'abassegaven contínuament l'obligaren a vendre's drets d'autor de totes les seves obres excepte la darrera, *Parsifal*, estrenada a Bayreuth el 1882 i mantinguda al redós del teatre durant trenta anys, essent Barcelona la primera ciutat que oficialment l'estrenà fora d'allà el 1913. El compositor morí als setanta anys no acomplerts el 13 de febrer de 1883 en el transcurs d'un viatge a Venècia.

LANCASTER

EAU DE LANCASTER CON CHARACTER

Con ese carácter tan especial que
te hace sentirte siempre tú misma.
Estés donde estés.

EAU DE TOILETTE • SAVON PARFUMÉ • DEODORANT CREAM •

GEL DOUCHE • VOILE PARFUMÉ

HISTÒRIA DE L'ÒPERA

DIE WALKÜRE

Aquesta òpera, que suposa la primera jornada de la Tetralogia de *L'anell del Nibelung*, després del pròleg de *l'Or del Rin*, fou iniciada en els primers anys de la dècada de 1850; formant part d'aquella magna obra, sofrí nombroses èpoques d'oblit i èpoques de represa fins que fou estrenada aïllada el 26 de juny de 1870 gràcies al suport que Lluís II de Baviera donava al compositor. Participaren en aquella memorable sessió que tingué lloc a Munic, August Kindermann, Heinrich Vogl, Karl Bausewein, Sophie Stehle, Therese Vogl i Anna Kaufmann sota la direcció de Franz Willner. Naturalment, a la inauguració del teatre de Bayreuth l'agost del 1876, l'obra reaparegué, aquesta vegada en el lloc corresponent. El 2 d'abril de 1877 s'estrenà a l'Academy of Music de Nova York sota la direcció d'Adolf Neuendorf amb Eugènia Pappenheim en el paper de Brünnhilde; el 1882 arribà al Her Majesty's Theatre de Londres, dirigida per Anton Seidl i cantada per Emil Scaria, Albert Niemann, Therese Vogl i Hedwig Reicher-Kindermann.

El 1885 arribà al Metropolitan Opera House de Nova York; dirigia en aquella ocasió Leopold Damrosch i cantaven Josef Staudigl Jr., Anton Schott, Amalie Materna, Auguste Seidl-Kraus i Marianne Brandt; set anys més tard arribava al Covent Garden sota la direcció de Gustav Mahler. Les primeres passes, doncs, de l'obra foren encaminades vers el món anglo-saxó, que no tenia tants prejudicis com el mediterrani, que en aquells anys estava amarat d'italianisme. A Espanya el procés d'acostament al món wagnerià és paral·lel al del nacionalisme musical. El 1881 arriba *Lohengrin* a Madrid i el 1882 a Barcelona; tot i que durant els primers quinze anys de Wagner es feien veritables destrosses per a fer entenedores les reformes del músic de Bayreuth, que quedaven així anorreades, a partir de la presa de consciència que suposà el Modernisme, les coses anaren d'un altre borràs. El 1899 s'estrenà a Barcelona *La Walkiria* que fou el primer bastió d'una cadena de produccions serioses, *Tristany i Isolda*, *Siegfried*, *Els mestres cantaires*, etc.

El 1907 l'obra tornà a l'escenari del Liceu sota la batuta del mestre Kähler; eren ja uns altres temps, com queda palès en la representació iconogràfica que s'incorporà a les dues grans sales de concerts de Barcelona, el Palau de la Música Catalana, que en aquells moments estava en camí i que incloïa en la decoració escultòrica un conjunt que representava la «Cavalcada de les Walkíries» i el Gran Teatre del Liceu, que aquell any fou redecorat, amb la incorporació de l'escena central de l'arc del prosceni, que també ens remet a aquesta òpera wagneriana. El juliol del 1909 la plaça de braus de les Arenes rebé una curiosa representació a càrrec del Sindicat Musical de Catalunya que comprenia la representació d'algun dels episodis d'aquella, escenogràficament tan gratificants en aquell marc.

Tot i el trasbals que els fets revolucionaris de juliol provocaren a la ciutat, el Gran Teatre del Liceu organitzà, pel maig de 1910, l'estrena sencera de la *Tetralogia* en italià —tal com s'estilava aleshores— sota la direcció de Franz Beidler i la participació d'Helène Ruszkowska, Maria Giudice i Guido Vaccari.

Una altra fita singular que rodeja *Die Walküre* és la que tingué lloc el 1955, any que rebé per primera i única vegada els cors i escenaris del Festival de Bayreuth, sota la direcció de Wieland i Wolfgang Wagner. Aquesta òpera wagneriana ha estat presentada a Barcelona un total de 163 vegades, la darrera de les quals tingué lloc el 4 de febrer de 1983, amb la participació de Peter Hoffmann, Matti Salminen, Norman Bailey, Marita Napier i Berit Lindholm, sota la direcció d'Uwe Mund.

DE LES MALALTIES WAGNERIANES, DEL SEU TRACTAMENT
I GUARICIÓ. OBRA HISTÒRICA, FILOSÒFICA, MÈDICA I
BENÈFICA ESCRITA EN FRANCÈS PEL SR. DR. CUNICULUS.

[Acostumats com estem avui dia a la lloança indiscriminada de tot allò que ja la nostra societat ha acceptat com a bo, tendim a oblidar les èpoques en què aquestes coses eren combatudes amb violència, amb agror i, a vegades —i són les millors— utilitzant la punta fina de la sàtira, que en fa la lectura divertida i instructiva, encara que sapiguem que el rerafons d'aquests atacs era el més recalitrant conservadorisme musical. Per això he cregut d'interès publicar la versió d'aquest escrit francès del 1893, d'autor anònim, i que fou traduït també al castellà amb afegits encara més reaccionaris per un altre anònim local. Prescindiré, per no estendre'm massa i perquè els comentaris del madrileny no tenen gaire gràcia, d'aquests afegits posteriors].

El mal wagnerià o mal alemany (*malus germanicus*) va néixer a Alemanya ara farà uns quaranta anys. Estacionari al principi en aquell país, no va trigar a propagar-se als altres, i actualment amenaça el món sencer amb els seus estralls. La nostra hermosa França no se n'ha lliurat, ai!, i aquest terrible flagell causa diàriament entre nosaltres noves i nombroses víctimes.

Se sap que les malalties wagnerianes reconeixen com a causa l'ús abusiu del licor tòxic inventat per Richard Wagner, i conegut vulgarment amb el nom de Wagnerina. No obstant, aquest narcòtic no ha presentat pas sempre els mateixos inconvenients que ara, perquè fins després de llargs assaigs i repetides experiències el seu autor no va poder donar-li el grau de potència extraordinària, els resultats de la qual són tan perniciosos i temuts. Cert que els primers flascons de Wagnerina importats a França amb les etiquetes de *Tanhäuser* i *Lohengrin* eren relativament inofensius, i que podia fer-se'n un consum diari sense gaire perill. Però poc després van venir successivament l'*elixir tetralògic*, les *càpsules opiades de Tristany* i, per fi, el més terrible de tots aquests verins, la *Parsifalina*; n'hi ha prou amb algunes gotes d'aquesta, a vegades, per desconcertar els cervells més equilibrats.

Els adults i els vells d'ambdós sexes són els que es troben únicament amenaçats per les malalties wagnerianes, ja que no s'ha presentat encara ni un sol cas de Wagnèria infantil. S'ha notat que els sords també gaudeixen d'immunitat, fet que ha suggerit la idea que l'obliteració del conducte auditiu és la millor de les preservacions. Les persones aprensius que vulguin escapar-se a qualsevol preu dels atacs del mal, han de recórrer a la sordesa completa, la qual poden assolir mitjançant una operació quirúrgica de les més senzilles. Aquest remei radical ja l'havia proposat el segle XVII el Dr. Sganarelle com a únic preservatiu contra la xerrameca intempestiva de les dones massa batxilleres, però mai no es va arribar a posar en pràctica.

Les malalties wagnerianes es divideixen en Wagneriola, Wagneriomania, Wagneràlgia i Wagneritis.

La Wagneriola no és ordinàriament més que una indisposició lleugera, que desapareix amb facilitat quan se la medica des d'un principi.

El qui escriu aquestes ratlles va tenir fa alguns anys un atac de Wagneriola, per fortuna força benigne; un simple emplast de bàlsam de Mozart, aplicat sobre l'estómac, va ésser prou per conjurar el mal, que no ha tornat a aparèixer.

La Wagneriomania és generalment poc perillosa, i els wagneròmans tenen costums dolços i són predisposats a la malenconia. No es veu res d'anormal en la seva manera d'ésser, i no hi ha cap perturbació que es manifesti en llurs funcions. No obstant, cal no contrariar llurs creences ni burlar-se de llur mania, perquè el cas es pot agreujar i convertir-se en Wagneràlgia.

Aquesta Wagneràlgia és gairebé sempre crònica i els seus accessos, la freqüència dels quals augmenta amb el pas del temps, són a vegades extremadament violents. Els calmants més eficaços són els banys de sons consonants, el xarop d'accords perfectes i l'aigua pura de melodia, administrada en

ROSA BISBE ART/DISSENY

GANDUXER, 20
TELEFONO 201 65 90

RBLA. CATALUNYA, 121
"GALERIAS LA AVENIDA"
· BARCELONA

dejú. Poden afegir-se compreses d'aigua de Godard als polsos i cataplasmes emolients de farina de Massenet sobre l'abdomen. Quan el malalt estigui gairebé restablert, se'l subjecte a un règim de macarrons Rossini, de sopes Meyerbeer i, sobretot, de les delicioses farinetes Gounod, l'efecte de les quals és infal·lible. Una copa de vi escumós d'Auber després de cada àpat li tornarà el bon humor. En els casos greus aconsellem les friccions amb els bàlsams de Bach o Händel. Alguns cops cal practicar algunes injeccions hipodèrmiques amb el clorat d'Offenbach, i si per aquest procediment s'aconsegueix de provocar el riure, el malalt està salvat.

La Wagneritis, sobretot en l'estat agut, es resisteix a tota mena de tractaments. L'abús diari de l'*elixir tetralògic*, de les pastilles de *Tristany* i de la *Parsifalina* produeix fatalment la bogeria furiosa, contra la qual només hi ha els recursos extrems de les dutxes glaçades i de la camisa de força. Però aquests remeis tan coneguts, sempre administrats contra la voluntat del malalt, no produeixen amb freqüència altre èxit que el de submergir-lo en un estat comatós inquietant o en un gatisme complet. En tal cas, el wagnerià arriba a no poder pronunciar més que aquesta única paraula: Wagner, Wagner, repetida fins a la sacietat, de la mateixa manera com alguns gatosos d'un orde inferior només repeteixen sense parar: Tabac, tabac. La mort artística a curt termini és la conseqüència d'aquest estat patològic.

L'anàlisi química de la Wagnerina dóna bicarbonat de *leitmotiv*, acetat de dissonància, partícules infinitesimals de melodia, una gran dosi d'oli essencial de fastigueig i una substància espessa, tèrbola i indigesta que creiem que deu ésser la *poesia germànica*.

Es venen moltes imitacions de la Wagnerina en algunes farmàcies especials, i alguns químics francesos han tractat de fabricar un licor anàleg amb els elements que componen

l'esmentat producte alemany. Però el públic no es deixa enganyar, i gairebé sempre, després d'haver absorbit alguns flascons d'aquestes falsificacions, els consumidors experimenten un fàstic invencible que els obliga a tornar a la Wagnerina legítima.

Ha estat averiguat que la manipulació de les matèries que componen aquest tòxic va ésser conservada en secret per Wagner, el qual se'l va endur a la tomba.

El dipòsit central de la Wagnerina es troba a Bayreuth, i els intel·ligents asseguren que és allí únicament on se n'experimenten tots els efectes, perquè consta que aquest producte perd una part de les seves qualitats quan viatja. Per això ha calgut, a França, per facilitar-ne el consum, substituir la *poesia germànica* per la fastigosa tintura de Wilder, el gust de la qual és detestable. Hem pogut comprovar que molts dels malalts en tornar a Bayreuth tenien la mirada estupiditzada, una pertorbació de les idees i el caminar vacil·lant propi dels intoxicats; de tot això n'hem deduït que la major part del casos de Wagneritis aguda provenen d'una estada excessivament perllongada en aquella ciutat alemanya durant l'època de les grans calors.

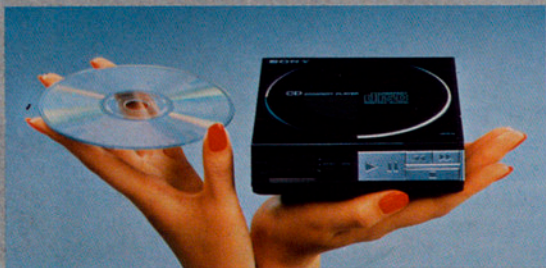
Pel que precedeix, pot veure's si n'està, d'amenaçada, la salut pública, i per això hem sol·licitat del govern una autorització per obrir una subscripció general amb la finalitat d'obrir a París un hospital per a wagnerians, en unes condicions de comoditat i de luxe desconegudes fins ara en els establiments d'aquest gènere, i on els malalts seran tractats per eminències mèdiques que ja ens han manifestat llur aprovació.

En atrevim a esperar que el Govern i el públic ens ajudaran per a la realització del nostre projecte filantròpic i humanitari.

Dr. CUNICULUS

[Presentació i traducció de Roger Aliet]

IL BEL CANTO

COMPACT DISC D-50

COMPACT DISC SONY.

COMPACT DISC CAR

COMPACT DISC 101

SONY

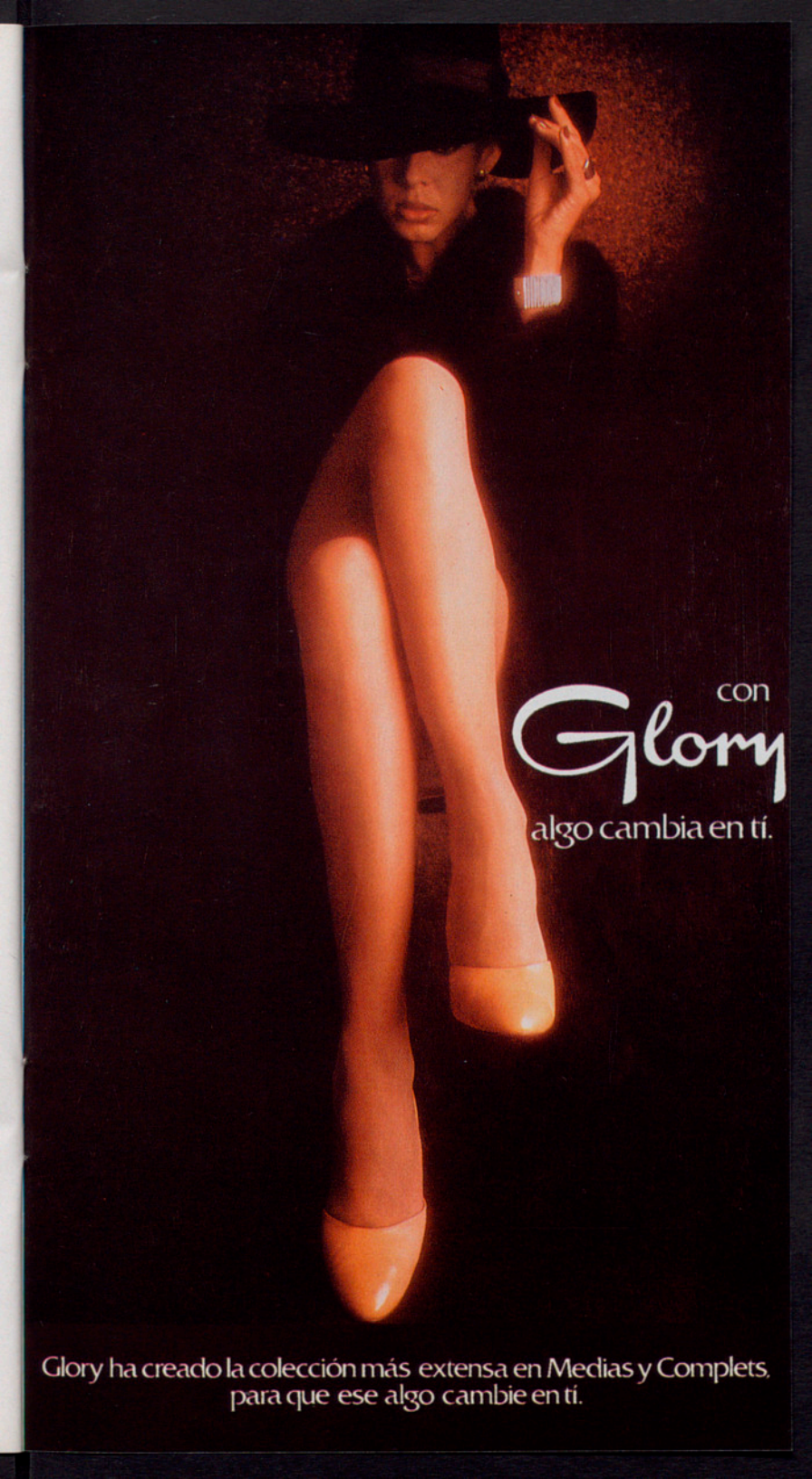
DISCOGRAFIA

Aquesta discografia presenta només enregistraments comercials íntegres. S'indica el nom dels cantants dels papers de Brünnhilde, Sieglinde, Fricka, Siegmund, Wotan i Hunding, per aquest ordre, seguit del nom del director d'orquestra i el nom d'aquesta.

- 1953 EMI HMC 3 C 153-02278/82
Martha Mödl, Hilde Konetzny, Elsa Cavelti, Wolfgang Windgassen, Ferdinand Frantz, Gottlob Frick.
Orquestra de la RAI de Roma. Dir.: Wilhelm Furtwängler.
- 1953 ALLEGRO...
Martha Mödl, Ramon Vinay, Ira Malaniuk, Regina Resnik, Hans Hotter, Josef Greindl.
Orquestra del Festival de Bayreuth. Dir.: Joseph Keilberth.
- 1955 HMV ALP 1257/61, QALP 10098/102
(ELECTROLA 80039)
Martha Mödl, Leonie Rysanek, Margarete Klose, Ludwig Suthaus, Ferdinand Frantz, Gottlob Frick.
Orquestra Filharmònica de Viena. Dir.: Wilhelm Furtwängler.
- 1961 RCA LD/LDS 6706, reeditat per DCCA 7 BB
125/9 en 1973
Birgit Nilsson, Jon Vickers, Rita Gorr, Gré Brouwenstijn, George London, David Ward.
London Symphony Orchestra. Dir.: Erich Leinsdorf.
- 1965 DECCA MET/SET 312/16
Birgit Nilsson, Régine Crespin, Christa Ludwig, James King, Hans Hotter, Gottlob Frick.
Orquestra Filharmònica de Viena. Dir.: Sir Georg Solti.

- 1966 DEUTSCHE GRAMMPHON 104850/54
Régine Crespin, Gundula Janowitz, Josephine Veasey, Jon Vickers, Thomas Stewart, Martti Talvela.
Orquestra Filharmònica de Berlin. Dir.: Herbert von Karajan.
- 1967 PHILIPS 6747037
Birgit Nilsson, Jon Vickers, Rita Gorr, Gré Brouter, James King, Theo Adam, Gerd Niemstedt.
Orquestra de la Festspielhaus de Bayreuth. Dir.: Karl Böhm.
- 1976 EMI/ LA VEU DEL SEU AMO (en versió anglesa)
Rita Hunter, Margaret Curphey, Ann Howard, Alberto Remedios, Norman Bailey, Clifford Grant.
Orquestra de l'English National Opera. Dir.: Reginald Goodall.
- 1979 CETRA LIVE OPERA 59 (5)
Birgit Nilsson, Astrid Varnay, Georgine von Milinkovic, Ramón Vinay, Josef Greindl, Hans Hotter.
Orquestra del Festival de Bayreuth. Dir.: Hans Knapperstbusch.
- 1980 MELODRAM MEL 004 (3)
Marianne Schech, Margaret Harshaw, Blanche Thebom, Ramón Vinay, Otto Edelmann, Kurt Böhme.
Orquestra del Metropolitan Opera House de Nova York. Dir.: Dimitri Mitropoulos.
(enregistrament realitzat l'any 1957)
- 1981 PHILIPS 6769074
Gwyneth Jones, Jeannine Altmeyer, Hanna Schwarz, Peter Hoffmann, Donald MacIntyre, Matti Salmi-
nen.
Orquestra del Festival de Bayreuth. Dir.: Pierre Boulez.

con
Glory
algo cambia en tí.

Glory ha creado la colección más extensa en Medias y Complets,
para que ese algo cambie en tí.

- 1982 CBS 301143
Jeannine Altmeyer, Jessye Norman, Yvonne Minton,
Siegfried Jerusalem, Theo Adam, Kurt Moll.
Orquestra de la Dresden Staatskapelle. Dir.: Marsk
Janowski.
- 1983 MELODRAM MEL 587 (4)
Leonie Rysanek, Astrid Varnay, Rita Gorr, Hans
Hotter, Jon Vickers, Josef Greindl.
Orquestra dels Festivals de Bayreuth. Dir.: Hans
Knapperstbusch.
(enregistrament realitzat l'any 1955)
- MELODRAM 547 (4)
Martha Mödl, Ramón Vinay, Ira Malaniuk, Regina
Resnik, Hans Hotter, Josef Greindl.
Orquestra dels Festivals de Bayreuth. Dir.: Joseph
Keilberth.
(enregistraments realitzat l'any 1955)
- MELODRAM 557 (4)
Martha Mödl, Ramón Vinay, Ira Malaniuk, Regina
Resnik, Hans Hotter, Josef Greindl.
Orquestra del Festival de Bayreuth. Dir.: Joseph
Keilberth.
(enregistrament realitzat l'any 1954)
- 1983 MELODRAM MEL 527 (4)
Inge Borkh, Günther Treptow, Ira Malaniuk, Regi-
na Resnik, Hans Hotter, Josef Greindl.
Orquestra dels Festivals de Bayreuth. Dir.: Joseph
Keilberth.
(enregistrament realitzat l'any 1952)

FOYER 1009 (4)

Astrid Varnay, Ramón Vinay, Ira Malaniuk, Regina Resnik, Hans Hotter, Josef Greindl.

Orquestra dels Festivals de Bayreuth de 1953. Dir.: Clemens Krauss.

DOCUMENTS 47 (3)

Astrid Varnay, Birgit Nilsson, Ramón Vinay, Hans Hotter, Josef Greindl, Gottlob Frick.

Orquestra dels Festivals de Bayreuth. Dir.: Hans Knapperstbusch.

(enregistrament realitzat l'any 1957)

MELODRAM 577

Birgit Nilsson, Astrid Varnay, Georgine von Milinkovic, Ramón Vinay, Josef Greindl, Hans Hotter. Orquestra del Festival de Bayreuth. Dir.: Hans Knapperstbusch.

(enregistrament realitzat l'any 1954)

FURTWÄNGLER EDITION FE 38 (5)

Martha Mödl, Hilde Konetzni, Elsa Cavelti, Wolfgang Windgassen, Ferdinand Frantz, Gottlob Frick. Orquestra i Cor del Teatre de la Scala de Milà. Dir.: Wilhelm Furtwängler.

(enregistrament realitzat l'any 1950)

MELODRAM 607 (4)

S. Nordmo-Loevberg, Hertha Töpper, Astrid Varnay, Wolfgang Windgassen, Gottlob Töpper.

Orquestra dels Festivals de Bayreuth de 1960. Dir.: Rudolf Kempe.

Barcelona – Muntaner, 300
Madrid – Hermosilla, 75

Pianos. Organos. Alta fidelidad

- *Estudio y clases de piano, organo y guitarra. Profesores especializados.*
- *Instrumentos para colegio y asesoría musical.*
- *Sala de audiciones: conciertos de música programados y recitales de organo*
- *Consulte nuestras condiciones especiales de venta.*

MELODRAM 537 (4)

Martha Mödl, Ramón Vinay, Ira Malaniuk, Regina Resnik, Hans Hotter, Josef Greindl.

Orquestra dels Festivals de Bayreuth. Dir.: Joseph Keilberth.

(enregistrament realitzat l'any 1961)

1984 COMPACT DISC RECORDING EURODISC
610664

Janine Altmeyer, Jessye Norman, Yvonne Minton, Siegfried Jerusalem, Theo Adam, Kurt Moll.
Dresden Staatskapelle. Dir.: Marek Janowski.

COMPACT DISC RECORDING DECCA
414114-2DH4

Birgit Nilsson, Regine Crespin, Christa Ludwig, James King, Hans Hotter, Gottlob Frick.
Orquestra de l'Òpera de Viena. Dir.: Sir Georg Solti.

COMPACT DISC RECORDING PHILIPS
412478-2P4H

Birgit Nilsson, Leontyne Rysanek, Anna Burmeister, James King, Theo Adam, Gerd Nienstedt.
Orquestra dels Festivals de Bayreuth. Dir.: Karl Böhm.

EURODISC 301143

Janine Altmeyer, Jessye Norman, Yvonne Minton, Siegfried Jerusalem, Theo Adam, Kurt Moll.
Dresden Staatskapelle. Dir.: Marek Janowski.

LA WALKYRIA

ACTO I: Resumen breve: Un forastero, Siegmund, llega extenuado a la cabaña del cazador Hunding. Sieglinde, esposa de éste, lo acoge compasivamente, sin saber que se trata de su propio hermano gemelo, de quien quedó separada en la infancia. Siegmund gozará por una noche de la hospitalidad de Hunding, dice éste cuando llega, pero observando en el forastero un carácter peligroso, decide matarlo cuando termine el período de hospitalidad. Sieglinde, atraída por Siegmund, da un brebaje a Hunding para que se duerma, y cuando éste está en la cama va a hablar con Siegmund y le muestra la espada que un día Wotan clavara en el fresno que se levanta en medio de la cabaña, espada que nadie hasta entonces ha logrado extraer. Siegmund y Sieglinde se sienten transportados en esa noche de primavera. Entonces, Siegmund saca fácilmente la espada y Sieglinde comprende que éste es el hombre esperado por el misterioso Wotan. Ambos abandonan la cabaña de Hunding, dispuestos a llevar una vida nueva lejos de aquel bosque.

La escena representa el interior de la cabaña del cazador Hunding: en el centro se alza un enorme fresno que sobresale y que tiene una espada clavada en medio del tronco. Al levantarse el telón, vemos un hogar encendido y una mesa rústica en el centro de la habitación. Llega Siegmund, muy fatigado, y se deja caer sobre un camastro.

Sieglinde, esposa del cazador (y sin saberlo, hermana gemela de Siegmund) se extraña al ver a aquel forastero y le trae agua en un cuerno. Sieglinde responde a las preguntas de Siegmund: está en la cabaña de Hunding, donde puede reposar hasta que éste llegue; acto seguido le ofrece un cuerno con hidromiel. Siegmund quiere marcharse, pero ella lo retiene. Un sentimiento de mutua atracción empieza a manifestarse entre ellos y se observan con curiosidad, pero en este momento entra el cazador. Sieglinde le explica la llegada del forastero y Hunding confirma que la casa es refu-

gio para el huésped, que puede pasar allí la noche. Hace que Siegmund se siente mientras Sieglinde sirve la cena, le pregunta por su origen. Siegmund explica que su nombre es Wehwalt, alusión, en alemán, a su pasado de infortunios. Él era hijo del bravo Lobo, valiente luchador, pero un día, al regresar a casa, encontraron muerta a su madre y desaparecida a su hermana gemela. Las explicaciones de Siegmund convencen a Hunding (que figuró en la expedición de los que raptaron a su hermana, que es, naturalmente Sieglinde) de que Siegmund es peligroso. Y cuando éste alude al hecho de que es recibido mal en todas partes, Hunding le dice que éste debe de ser su destino, y que por lo tanto, él tampoco será amigo suyo y que se prepare, pues terminado el plazo de hospitalidad, que es sagrado, al día siguiente, deberá combatir contra él. Siegmund explica que ha perdido sus armas, pero Hunding no se inmuta: más fácil será derrotarlo al día siguiente.

Sieglinde, al oír la conversación, prepara un narcótico y se lo hace beber a Hunding. Se retiran ambos para dormir, pero antes de irse, Sieglinde indica a Siegmund que mire el tronco del fresno.

El joven héroe no ha entendido la indicación de la muchacha, y preocupado por su falta de armas, recuerda que su padre (que desapareció dejando por todo recuerdo una piel de lobo) le había prometido una espada invencible el día en que la necesitara para defenderse; mientras piensa en esto, el fuego de la chimenea ilumina el puño de la espada clavada en el fresno, pero el héroe no se da cuenta de ello. Entra ahora Sieglinde: Hunding se ha dormido y ella ha venido para enseñarle la espada que un anciano misterioso vestido de gris clavó en el árbol el día en que ella se casó por la fuerza con Hunding. Ninguno de los invitados a aquella boda pudo desclavarla, y ella espera que venga el héroe que pueda arrancarla, pues será el hombre al que ella amará verdaderamente.

Siegmund declara que él es el hombre que lo logrará, y abraza a Sieglinde: un profundo sentimiento amoroso brota entre ambos hermanos, mientras en el exterior la luna lo ilumina todo y entran por la puerta abierta los efluvios de la primavera.

Sieglinde le pide al joven que deje de llamarse Wehwalt para adoptar el nombre de Siegmund, alusivo a su victoria. Él acepta y recuerda también el nombre de la espada: Nothung. Diciéndolo, se acerca al fresno y sin esfuerzo arranca la espada del árbol. Sieglinde y Siegmund se funden en un abrazo apasionado y huyen luego de la cabaña: la estirpe de los Wälsung continuará por obra de su amor.

ACTO II: Resumen breve: La obra de redención preparada por Wotan está en marcha y Brünnhilde, la mayor de sus hijas, las walkyrias, que conoce los planes paternos, se va y se despide del dios anunciándole que se acerca Fricka con cara de discutir. Entra, efectivamente, la diosa, protectora del matrimonio y del hogar, para quejarse de que Wotan consienta que Siegmund y Sieglinde se hayan unido contra lo que disponen las leyes más sagradas. Exige que Wotan retire su protección a Siegmund y el dios se ve obligado a abandonar sus planes. Cuando vuelve Brünnhilde, Wotan le ordena que no ayude a Siegmund contra Hunding, y la walkyria se va confundida al ver como Fricka ha logrado hacer cambiar los propósitos de Wotan.

Pero cuando Siegmund y Sieglinde entran, Brünnhilde se ve obligada a prometer protección al héroe, ya que éste, al saberse perdido, quisiera matar a Sieglinde. Y la walkyria sabe que la muchacha está embarazada y significa la continuación de la estirpe y un modo lateral de continuar los proyectos de Wotan.

Siegmund se enfrenta ahora a Hunding y Brünnhilde, efectivamente, lo protege, pero el propio Wotan interviene para que se cumpla su promesa a Fricka. El menosprecio de Wotan hacia Hunding hace, sin embargo, que éste caiga muerto tras su victoria. Entre tanto, Brünnhilde, temiendo la ira de Wotan, huye con Sieglinde. El dios fulmina imprecaciones contra la desobediencia de su hija.

En un paraje rocoso de montaña, Wotan habla con su hija, la walkyria Brünnhilde. El dios recomienda a su hija que proteja a Siegmund en la batalla que le espera contra Hunding. Brünnhilde, después de proferir su grito de guerra, se va, no sin advertir a Wotan que se acerca Fricka, y que él también tendrá que librar un combate muy duro.

Efectivamente, entra la diosa, poseída de su misión celestial de proteger al hogar y al matrimonio, y recrimina a Wotan que quiera proteger a una pareja que ha violado las leyes más sagradas, consumando un incesto y la ruptura de los vínculos matrimoniales en perjuicio de Hunding. Fricka exige que Wotan retire su protección a Siegmund, y, dominado, el dios acaba por prometer que así lo hará, después de intentar esquivar la promesa con evasivas, y de tratar de explicar su grandioso proyecto: Siegmund debía recuperar el oro robado a las hijas del Rhin por los viles Nibelungos (episodio que se ve en el prólogo de la Tetralogía: El oro del Rhin) y que debe volver al río. Pero ahora Fricka lo obliga a renunciar a este plan y el dios se lamenta amargamente. Fricka se va, exigiendo a Wotan que Brünnhilde no proteja a Siegmund: la diosa no tolerará subterfugio alguno en esta cuestión. Precisamente ahora regresa la walkyria, que recibe con tristeza las nuevas órdenes de Wotan, que supondrán la muerte de Siegmund.

En otro cuadro vemos entrar ahora a éste con Sieglinde, quienes huyen de Hunding. Se oye el ruido que forman éste y sus hombres persiguiendo a la pareja, y Sieglinde se desmaya. Siegmund se queda a su lado velando por ella, cuando se le aparece Brünnhilde. Ésta le hace saber que la llevará al Walhalla pues ha llegado su hora: por esto puede ver a la walkyria, hecho que sólo ocurre cuando un guerrero va a morir. El héroe no quiere separarse de Sieglinde y está dispuesto al combate contra Hunding aun sin la protección de Wotan. Siegmund se dispone a matar a Sieglinde para que no caiga en manos de su esposo, pero Brünnhilde decide ayudar al héroe a pesar de todo, porque sabe que Sieglinde dará a luz a un hijo de Siegmund y confía que la continuación de la estirpe del héroe permitirá llevar a cabo los proyectos de Wotan aun contra la prohibición, forzada por Fricka, que el mismo dios ha fulminado.

Llega Hunding y Siegmund, con la espada arrancada del fresno, lucha contra él. La walkyria protege al héroe que lucha en medio de una furiosa tempestad. Wotan se da cuenta de lo que ocurre e interviene personalmente para que se cumpla lo que le ha prometido a Fricka: la espada de Siegmund se parte en dos y Hunding mata al héroe porque Brünnhilde, asustada, retira el escudo con el que lo protegía.

La walkyria opta por huir con Sieglinde. Wotan mira con tanto desprecio a Hunding que éste cae muerto y no puede gozar de su victoria. Luego, el dios se va furioso, decidido a castigar la desobediencia de su hija.

ACTO III: *Resumen breve: La walkyria busca refugio entre sus ocho hermanas que se han reunido en la cima de un monte escarpado, donde cantan sus acciones guerreras (Cabalgata de las Walkyrias). Pero ahora todas se asustan porque intuyen que Wotan llega furioso y temen tener que esconder a Brünnhilde. Ésta ha llegado con Sieglinde, la cual, ahora, despierta y se queja de que la walkyria no la dejara en el lugar de la batalla para morir. Pero la walkyria le hace saber que espera un hijo y le recomienda que huya del bosque cerca de la cueva donde Fafner custodia el oro del Rhin. Sieglinde así lo hace y poco después llega Wotan furioso contra su hija y la castiga convirtiéndola en mortal. Pero poco a poco comprende el amor filial que la ha llevado a desobedecerlo, y, a instancias de la propia Brünnhilde, la deja dormida sobre una roca, rodeada de fuego, para que sólo un héroe sin miedo sea capaz de vencer ese obstáculo y poseerla.*

Sobre la roca de una montaña altísima se reúnen ocho walkyrias, hermanas todas de Brünnhilde e hijas de Wotan, cantando sus gritos de guerra (Cabalgata de las Walkyrias). Es-

Christian Dior

PARIS

**Christian Dior
inventa
Eau Sauvage
Extrême**

Eau Sauvage Extrême:
aún más intenso
aún más presente
aún más Eau Sauvage.

peran que llegue Brünnhilde, quien llega sobre su caballo Grane con el cuerpo desmayado de Sieglinde. Brünnhilde pide ayuda a sus hermanas: ha desafiado a Wotan y teme sus iras y que el dios la encuentre. Ya se ve en el horizonte la próxima llegada del dios y las restantes walkyrias, que temen su cólera, se niegan a ayudarla.

Entre tanto se despierta Sieglinde; Brünnhilde le hace saber que espera un hijo de Siegmund y que por esto la ha apartado del campo de combate, y no la ha dejado morir como Sieglinde hubiera querido. Recomienda a la muchacha que se oculte en el bosque donde está la cueva de Fasner, custodio del oro del Rhin, porque en este bosque no es probable que Wotan ponga los pies, ya que parecería que trata de recuperar el oro y no puede hacerlo, ya que él mismo lo entregó a Fasner como resultado de un pacto, que el dios no puede romper. Antes de que se vaya, Brünnhilde entrega a Sieglinde los dos trozos de la espada de Siegmund; con ellos el héroe que ella lleva en el vientre forjará, con el tiempo, una espada invencible. Sieglinde se va y poco después llega Wotan, furioso contra su hija que en vano trata de esconderse entre sus hermanas. El dios le prohíbe volver al Walhalla y sin escuchar las súplicas de las otras walkyrias, maldice a su hija y la condena a ser poseída por un mortal. Las restantes walkyrias huyen, y Wotan continúa el diálogo con su hija. Poco a poco se calma su furia, y comprende que tras la desobediencia existe un poderoso amor filial. Entonces, y a instancias de la propia Brünnhilde, y después de besarla (cosa que le quita la inmortalidad) la deja durmiendo sobre la roca y rodeada de fuego, para que el hombre que la posea no pueda ser un mortal vulgar, sino un héroe que sea capaz de atravesar sin miedo el círculo de fuego. El emotivo adiós de Wotan y su hija termina en un extraordinario pasaje orquestal en el que oímos el tema de Loge, dios del fuego, que rodea al cuerpo dormido de la walkyria con una llamarada perpetua.

Rolex, sólida personalidad.

Oro de 18 quilates. Caja Oyster hermética hasta 50 metros de profundidad. Cronómetro oficialmente certificado. Corona Twinlock atornillada a la caja. Automático. Fecha y día de la semana con todas sus letras.

Este es el Rolex Day-Date. Un reloj de inconfundible personalidad elegido por los hombres que sólo pueden permitirse lo mejor.

Y es lógico. Rolex ha estado siempre en vanguardia del progreso de la moderna industria relojera. Decir Rolex es hablar de uno de los mejores relojes del mundo. Pero también es mencionar el fruto de una tradición relojera que data de varias generaciones.

Un Rolex Oyster. Adquiéralo únicamente en un Concesionario Oficial Rolex.

Solicite catálogo.

ROLEX

J. ROCA

Joyería - Paseo de Gracia, 18 - BARCELONA

Boutique

Diagonal, 580 - BARCELONA

CONSORCI DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

GENERALITAT DE CATALUNYA

AJUNTAMENT DE BARCELONA

SOCIETAT DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

PRESIDENT: Molt Honorable Sr. Jordi Pujol

VICE-PRESIDENT: Excellentíssim Sr. Pasqual Maragall

GERENT: Sr. Lluís Portabella

VOCALS:

Honorable Sr. Joan Rigol (Generalitat de Catalunya)

Jordi Maluquer (Generalitat de Catalunya)

Montserrat Albet (Generalitat de Catalunya)

Il·lma. Sra. M.ª Aurèlia Campmany

(Ajuntament de Barcelona)

Il·lm. Sr. Jordi Vallverdú (Ajuntament de Barcelona)

Il·lm. Sr. Germà Vidal (Ajuntament de Barcelona)

Honorable Sr. Josep M.ª Bricall (Ajuntament de Barcelona)

Manuel Bertrand (Societat del Gran Teatre del Liceu)

Fèlix M.ª Millet (Societat del Gran Teatre del Liceu)

Josep M.ª Coronas (Societat del Gran Teatre del Liceu)

Maria Vilardell (Societat del Gran Teatre del Liceu)

Carles Mir (Societat del Gran Teatre del Liceu)

SECRETARI: Adrià Álvarez

ADMINISTRADOR: Lluís Andreu
DIRECTOR MUSICAL: Romano Gandolfi
DIRECTOR D'ESCENARI: Dídac Monjo
ASSISTENTS MUSICALS: Jordi Giró, Miguel Ortega
Javier Pérez Batista. Lolita Poveda. Shari Rhoads.
Enrique Ricci.
APUNTADOR: Jaume Tribó
CAP DE PREMSA I REL. PÚBLIQUES: Adelita Rocha
CAP D'ABONAMENTS I TAQUILLES: Josefina Carbonell
CAP D'ADMINISTRACIÓ: Joan Antich
SERVEI MÈDIC: Dr. Enric Bosch
SECRETARIA: Josep Delgado
Maria Antònia Claramunt
Maria José García
CAP DE MAQUINISTES: Constanci Anguera
CAP D'ELECTRICISTES: Francesc Tuset
CAP D'UTILLATGE: Jaume Payet
CAP DE SASTRERIA: Remei Mollor
CAP DE MAQUILLATGE: Martha Vázquez

Perruqueria: DAMARET
Sabateria: VALLDEPERAS
Programes: PUBLI-TEMPO
Assistència tècnica: JORQUERA HNOS., pianos

NOTES IMPORTANTS: En atenció als artistes i al públic en general, s'exigeix l'adequada correcció en el vestir (senyors: americana i corbata), i es prega la màxima puntualitat; no es permetrà l'entrada a la sala un cop començada la representació, ni verificar enregistraments, fotografies o filmar escenes de cap mena.

El Consorci del Gran Teatre del Liceu, si les circumstàncies ho reclamen, podrà alterar les dates, els programes o els intèrprets anunciats en aquest programa.

En compliment d'allò que disposa l'Article 92 del Reglament d'Espectacles, és prohibit de fumar als passadissos; hom ha d'utilitzar el Saló del 1r. pis i el vestíbul de l'entrada.

Accés pel carrer Sant Pau, núm. 1, bis, d'ús exclusiu per a minusvàlids.

PRÒXIMES FUNCIONS

L'ELISIR D'AMORE

G. Donizetti

Alfredo Kraus
Sona Ghazarian
Roberto Coviello (dia 10)
Ingvar Wixell (dia 13)
Bernd Weikl (dia 16)
Carlos Chausson

Director d'orquestra: Brian Salesky

Dilluns, 10 de juny, 21 h.,
funció núm. 22, torn I

Funció de Gala

Dijous, 13 de juny, 21 h.,
funció núm. 23, torn II

Diumenge, 16 de juny, 17 h.,
funció núm. 24, torn T

OTELLO

G. Verdi

Plácido Domingo
Daniella Dessy
Silvano Carroli
Piero de Palma
Alfonso Echeverria

Director d'orquestra: Luis Antonio García Navarro

Funció de Gala

Dissabte, 22 de juny, 21'30 h.,
funció núm. 25, torn II

Dijous, 27 de juny, 21 h.,
funció núm. 26, torn I

Diumenge, 30 de juny, 17 h.,
funció núm. 27, torn T

Jacomo
de
Jacomo

Parfums
Jacomo
Paris

QUORUM

PUIG

Toilette para Hombre

Venta exclusiva en perfumerías seleccionadas.

51663.3